

I

(Meddelelser)

EUROPA-PARLAMENTET

RÅDET

KOMMISSIONEN

INTERINSTITUTIONEL AFTALE

om bedre lovgivning

(2003/C 321/01)

EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OG KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, navnlig artikel 5, og protokollen om anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, som er knyttet som bilag til traktaten,

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union,

under henvisning til erklæring nr. 18 om de omkostninger, der skønnes at følge af forslag fra Kommissionen, og erklæring nr. 19 om gennemførelsen af fællesskabsretten, som er knyttet som bilag til Maastricht-slutakten,

under henvisning til de interinstitutionelle aftaler af 25. oktober 1993 om procedureerne til iværksættelse af nærhedsprincippet ⁽¹⁾, af 20. december 1994 om en hurtig arbejds metode ved officiel kodifikation af lovtekster ⁽²⁾, af 22. december 1998 om fælles retningslinjer for EF-lovgivningens affattelse ⁽³⁾ og af 28. november 2001 om en mere systematisk omarbejdning af retsakter ⁽⁴⁾,

idet de har noteret sig formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde i Sevilla den 21. og 22. juni 2002 og i Bruxelles den 20. og 21. marts 2003,

idet de understreger, at indgåelsen af denne aftale ikke foregriber resultaterne af regeringskonferencen, som afholdes i forlængelse af Konventet om Den Europæiske Unions fremtid —

INDGÅET FØLGENDE AFTALE:

Fælles forpligtelser og målsætninger

1. Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber er enige om, at

⁽¹⁾ EFT C 329 af 6.12.1993, s. 135.

⁽²⁾ EFT C 102 af 4.4.1996, s. 2.

⁽³⁾ EFT C 73 af 17.3.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT C 77 af 28.3.2002, s. 1.

de i fællesskab vil forbedre kvaliteten af lovgivningen gennem en række initiativer og procedurer, der fastlægges i denne interinstitutionelle aftale.

2. De tre institutioner, der understreger den betydning, de tillægger fællesskabsmetoden, er enige om, at de under udøvelsen af deres beføjelser og under overholdelse af de i traktaterne fastlagte procedurer vil overholde generelle principper såsom princippet om demokratisk legitimitet, subsidiaritetsprincippet, proportionalitetsprincippet og retssikkerhedsprincippet. De er endvidere enige om at fremme enkelhed, klarhed og sammenhæng i affattelsen af lovgivningstekster og størst mulig åbenhed i lovgivningsprocessen.

De opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre fællesskabsretten korrekt og hurtigt i national lovgivning inden for de fastsatte frister i overensstemmelse med formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møder i Stockholm, Barcelona og Sevilla.

Bedre koordinering af lovgivningsprocessen

3. De tre institutioner er enige om, at de vil nå frem til en bedre generel koordinering af deres lovgivningsvirksomhed, hvilket er en afgørende forudsætning for en bedre lovgivning for Den Europæiske Union.

4. De tre institutioner er enige om, at de vil koordinere deres forberedende og lovgivningsmæssige arbejde inden for rammerne af den fælles beslutningsprocedure bedre og sikre en passende offentlighed i denne forbindelse.

Rådet underretter i god tid Europa-Parlamentet om det udkast til flerårigt strategisk program, som det henstiller til Det Europæiske Råd at vedtage. De tre institutioner sender deres respektive årlige tidsplaner for lovgivningen til hinanden med henblik på at blive enige om en fælles årlig planlægning.

Europa-Parlamentet og Rådet bestræber sig særligt på for hvert lovgivningsforslag at udarbejde en vejledende tidsplan for de forskellige faser frem til den endelige vedtagelse af forslaget.

Når den flerårige planlægning har konsekvenser på interinstitutionelt plan, indleder de tre institutioner et samarbejde på passende måde.

Kommissionens årlige lovgivnings- og arbejdsprogram indeholder så vidt muligt oplysninger om valget af lovgivningsinstrumenter og om det påtænkte retsgrundlag for hvert forslag.

5. De tre institutioner sørger ud fra effektivitetshensyn så vidt muligt for en bedre samordning af behandlingen af fælles sager i de forberedende organer⁽¹⁾ i hver gren af den lovgivende myndighed⁽²⁾.

6. De tre institutioner holder løbende hinanden underrettet om deres arbejde under hele lovgivningsprocessen. Underretningen sker i henhold til passende procedurer, bl.a. en dialog mellem Europa-Parlamentets udvalg og plenarforsamling og Rådets formandskab og Kommissionen.

7. Kommissionen redegør hvert år for situationen vedrørende sine forslag til retsakter.

8. Kommissionen sørger for, at dens medlemmer som hovedregel deltager i drøftelserne i Europa-Parlamentets udvalg og i forhandlingerne på plenarmøderne om de forslag til retsakter, de er ansvarlige for.

Rådet vil følge en praksis med intensive kontakter med Europa-Parlamentet ved at deltage regelmæssigt i forhandlingerne på plenarmøderne, så vidt muligt med de berørte ministre. Rådet bestræber sig også på at deltage regelmæssigt i arbejdet i Europa-Parlamentets udvalg og i andre møder, fortrinsvis på ministerniveau eller på et passende niveau.

9. Kommissionen tager hensyn til de anmodninger om forelæggelse af forslag til retsakter, der fremsættes af Europa-Parlamentet eller Rådet i medfør af EF-traktatens artikel 192 henholdsvis artikel 208. Den giver et hurtigt og passende svar til Europa-Parlamentets kompetente udvalg og Rådets forberedende organer.

Større åbenhed og adgang til oplysninger

10. De tre institutioner bekræfter, at de tillægger det stor betydning at skabe større åbenhed og informere borgerne bedre under hele forløbet af lovgivningsarbejdet under hensyn til deres respektive forretningsordener. De sørger navnlig for den størst mulige udbredelse af offentlige politiske debatter gennem en systematisk anvendelse af de nye informationsteknologier som f.eks. transmission via satellit og videostreaming på internettet. De tre institutioner sørger også for at udvide offentlighedens adgang til EUR-Lex.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets udvalg, arbejdsgrupper og De Faste Repræsentanters Komité i Rådet.

⁽²⁾ I denne aftale forstås ved »den lovgivende myndighed«: Europa-Parlamentet og Rådet.

11. De tre institutioner holder en fælles pressekonference for at bekendtgøre det positive udfald af lovgivningsprocessen i forbindelse med den fælles beslutningsprocedure, når der er opnået enighed, uanset om det er ved førstebehandlingen, andenbehandlingen eller efter en forligsprocedure.

Valg af lovgivningsinstrument og retsgrundlag

12. Kommissionen forklarer og begrundes over for Europa-Parlamentet og Rådet sit valg af lovgivningsinstrument, om muligt i forbindelse med sit årlige arbejdsprogram eller gennem de sædvanlige dialogprocedurer og under alle omstændigheder i begrundelsen for sine initiativer. Den behandler endvidere enhver anmodning fra den lovgivende myndighed i så henseende og tager hensyn til resultatet af eventuelle høringer, som den foretager forud for forelæggelsen af sine forslag.

Den sørger for, at det tiltag, den foreslår, er så enkelt som muligt under hensyn til, at formålet med foranstaltningen skal kunne opfyldes på hensigtsmæssig vis, og at foranstaltningen skal kunne gennemføres effektivt.

13. De tre institutioner henviser til definitionen af et direktiv (EF-traktatens artikel 249) og til de relevante bestemmelser i protokollen om anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Kommissionen sørger for, at der i dens direktivforslag skabes en passende balance mellem generelle principper og detaljerede bestemmelser, således at man undgår en overdreven brug af EF-gennemførelsesbestemmelser.

14. Kommissionen giver en klar og fuldstændig begrundelse for det retsgrundlag, der er anvendt for hvert forslag. Hvis retsgrundlaget ændres, efter at et forslag fra Kommissionen er forelagt, høres Europa-Parlamentet på ny af den pågældende institution i overensstemmelse med De Europæiske Fællesskabs Domstols praksis.

15. Kommissionen angiver i begrundelsen for sine forslag altid de retsregler, der findes på fællesskabsplan på det pågældende område. Kommissionen anfører også i begrundelsen, hvorfor de foreslåede foranstaltninger er berettigede i forhold til subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet. Kommissionen redegør endvidere for omfanget og resultaterne af de forudgående høringer og konsekvensanalyser, den har foretaget.

Anvendelse af alternative former for regulering

16. De tre institutioner erindrer om, at Fællesskabet kun lovgiver i det omfang, det er nødvendigt, i overensstemmelse med protokollen om anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. De anerkender, at det i visse tilfælde er hensigtsmæssigt at anvende alternative reguleringsmekanismer, når EF-traktaten ikke kræver, at der anvendes et specifikt retligt instrument.

17. Kommissionen sikrer, at anvendelse af samregulering og selvregulering altid er i overensstemmelse med fællesskabsretten og opfylder kriterierne om gennemsigtighed (bl.a. offentliggørelse af aftalerne) og om de involverede parter repræsentativitet. Desuden skal den pågældende regulering udgøre en samfundsmæssig merværdi. De pågældende mekanismer kan ikke anvendes, hvis de grundlæggende rettigheder eller vigtige politiske valg står på spil, eller i situationer, hvor reglerne skal anvendes ensartet i alle medlemsstaterne. De skal sikre en hurtig og fleksibel regulering, som hverken påvirker konkurrenceprincipperne eller det indre markeds enhed.

— Samregulering

18. Ved samregulering forstås en mekanisme, der består i, at det ved en fællesskabsretsakt overlades til godkendte parter på det pågældende område (f.eks. virksomheder, arbejdsmarkedets parter, ikke-statslige organisationer eller sammenslutninger) at opfylde de målsætninger, som den lovgivende myndighed fastlægger.

En sådan mekanisme kan anvendes på grundlag af kriterier, der fastlægges i retsakt, for at sikre, at lovgivningen tilpasses de omhandlede problemer og sektorer, for at lette lovgivningsarbejdet, idet den lovgivende myndighed kan koncentrere sig om de væsentligste aspekter, og for at drage fordel af de berørte parter erfaring.

19. Retsakten skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet som fastsat i EF-traktaten. Aftaler mellem arbejdsmarkedets parter skal være i overensstemmelse med bestemmelserne i EF-traktatens artikel 138 og 139. Kommissionen skal i begrundelsen for sine forslag forklare den kompetente lovgivende myndighed, hvorfor den foreslår, at der anvendes en sådan mekanisme.

20. Inden for de rammer, der fastlægges i basisretsakten, kan de berørte parter indgå frivillige aftaler om fastlæggelse af de nærmere regler til gennemførelse af retsakten.

Kommissionen fremsender udkastene til aftaler til den lovgivende myndighed. Kommissionen undersøger i henhold til sine forpligtelser, om udkastene til aftaler er i overensstemmelse med fællesskabsretten (navnlig basisretsakten).

Der kan i basisretsakten, eventuelt efter anmodning fra Europa-Parlamentet eller Rådet, i hvert enkelt tilfælde og afhængigt af emnet fastsættes en frist på to måneder fra den dato, hvor de får meddelelse om udkastet til aftale. Inden for denne frist kan hver af institutionerne foreslå ændringer, hvis det vurderes, at udkastet til aftale ikke opfylder de målsætninger, den lovgivende myndighed har fastlagt, eller modsætte sig, at aftalen træder i kraft, og eventuelt anmode Kommissionen om at forelægge et forslag til retsakt.

21. I den retsakt, der danner grundlag for en samreguleringsmekanisme, angives det, i hvilket omfang samregulering er mulig på det pågældende område. Den kompetente lovgivende myndighed fastsætter i retsakten de relevante foranstaltninger med hensyn til kontrol med anvendelsen i tilfælde af, at en eller flere af de involverede parter ikke overholder aftalen, eller at den ikke fungerer efter hensigten. Disse foranstaltninger kan f.eks. bestå i, at det bestemmes, at Kommissionen regelmæssigt skal informere den lovgivende myndighed om kontrollen med anvendelsen, eller i at der indsættes en revisionsklausul, hvorefter Kommissionen skal aflægge beretning ved udløbet af en bestemt periode og i givet fald foreslå en ændring af retsakten eller andre egnede lovgivningsforanstaltninger.

— Selvregulering

22. Ved selvregulering forstås, at virksomheder, arbejdsmarkedets parter, ikke-statslige organisationer og sammenslutninger har mulighed for indbyrdes og for dem selv at vedtage fælles retningslinjer på europæisk plan (bl.a. adfærdskodekser og brancheaftaler).

Sådanne frivillige initiativer forudsætter som hovedregel ingen stillingtagen fra institutionernes side, navnlig når der er tale om områder, som ikke er omfattet af traktaterne, eller hvor Unionen endnu ikke har lovgivet. Kommissionen undersøger som led i sine forpligtelser den selvregulering, der finder sted, med henblik på at kontrollere, at den er i overensstemmelse med EF-traktatens bestemmelser.

23. Kommissionen underretter Europa-Parlamentet og Rådet om den selvregulering, som efter dens opfattelse dels bidrager til opfyldelse af EF-traktatens målsætninger og er forenelig med dens bestemmelser, dels er tilfredsstillende med hensyn til de berørte parter repræsentativitet, sektormæssig og geografisk rækkevidde og de indgåede forpligtelsers merværdi. Den undersøger dog muligheden for at udarbejde et forslag til retsakt, eventuelt efter anmodning fra den kompetente lovgivende myndighed, eller hvis den pågældende selvregulering ikke overholdes.

Gennemførelsesforanstaltninger (udvalgsprocedure)

24. De tre institutioner understreger den vigtige rolle, som gennemførelsesforanstaltninger spiller i lovgivningen. De henviser til resultaterne af Konventet om Den Europæiske Unions fremtid vedrørende fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen.

Europa-Parlamentet og Rådet understreger, at de i overensstemmelse med deres respektive kompetencer har indledt behandlingen af det forslag om ændring af Rådets afgørelse 1999/468/EF⁽¹⁾, som Kommissionen vedtog den 11. december 2002.

⁽¹⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

Forbedring af lovgivningens kvalitet

25. De tre institutioner sikrer hver især under udøvelsen af deres respektive beføjelser, at lovgivningen er af høj kvalitet, dvs. er klar, enkel og effektiv. De finder, at en forbedring af processen med retsaktforberedende høring og en hyppigere anvendelse af konsekvensanalyser, såvel forudgående som efterfølgende, vil bidrage til at opfylde denne målsætning. De er besluttede på at anvende den interinstitutionelle aftale af 22. december 1998 om fælles retningslinjer for EF-lovgivningens affattelse fuldt ud.

a) Retsaktforberedende høring

26. I perioden forud for forelæggelsen af forslag til retsakter foretager Kommissionen, som underretter Europa-Parlamentet og Rådet herom, så fuldstændige høringer som muligt og offentliggør resultaterne heraf. I visse tilfælde kan Kommissionen, hvis den finder det hensigtsmæssigt, forelægge et dokument om retsaktforberedende høring, som Europa-Parlamentet og Rådet kan vælge at afgive udtalelse om.

b) Konsekvensanalyser

27. I overensstemmelse med protokollen om anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet tager Kommissionen i sine forslag til retsakter behørigt hensyn til de finansielle eller administrative konsekvenser, navnlig for Unionen og medlemsstaterne. Desuden tager de tre institutioner hver især hensyn til målsætningen om at sikre en passende og effektiv anvendelse i medlemsstaterne.

28. De tre institutioner er enige om, at konsekvensanalyser bidrager positivt til at forbedre kvaliteten af fællesskabslovgivningen både hvad angår anvendelsesområdet og indholdet.

29. Kommissionen vil anvende en integreret proces med forudgående konsekvensanalyse for de større lovgivningsprojekter ved at forene konsekvensanalyserne vedrørende bl.a. de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter i én enkelt evaluering. Resultaterne af analyserne stilles i deres helhed til fri rådighed for Europa-Parlamentet, Rådet og offentligheden. Kommissionen angiver i begrundelsen for sine forslag, hvorledes konsekvensanalyserne har påvirket forslagene.

30. I forbindelse med den fælles beslutningsprocedure kan Europa-Parlamentet og Rådet også på grundlag af kriterier og procedurer, der fastlægges i fællesskab, foretage konsekvensanalyser forud for vedtagelsen af et væsentligt ændringsforslag, enten ved førstebehandlingen eller på forligsstadiet. Snarest muligt efter vedtagelsen af nærværende aftale gør de tre institutioner status over deres respektive erfaringer og undersøger muligheden for at fastlægge en fælles fremgangsmåde.

c) Sammenhæng i teksterne

31. Europa-Parlamentet og Rådet træffer alle egnede foranstaltninger til at styrke deres tjenestegrenes grundige kontrol af

formuleringen af de tekster, der vedtages efter den fælles beslutningsprocedure, med henblik på at undgå unøjagtigheder eller manglende sammenhæng. Institutionerne kan i dette øjemed aftale en kort frist for en sådan juridisk kontrol forud for den endelige vedtagelse af en retsakt.

Forbedring af gennemførelsen i national ret og anvendelsen

32. De tre institutioner, der understreger betydningen af, at medlemsstaterne overholder EF-traktatens artikel 10, opfordrer medlemsstaterne til at sørge for, at fællesskabsretten gennemføres korrekt og hurtigt i national lovgivning, inden for de fastsatte frister, idet en sådan gennemførelse er en nødvendig forudsætning for, at domstolene, de administrative organer, borgerne og de økonomiske og sociale aktører kan anvende lovgivningen på en sammenhængende og effektiv måde.

33. De tre institutioner sørger for, at alle direktiver indeholder en bindende frist for gennemførelsen i national ret. De fastsætter en gennemførelsesfrist i direktiverne, der er så kort som muligt, og som normalt ikke overstiger to år. De tre institutioner ønsker, at medlemsstaterne forstærker deres indsats med hensyn til gennemførelsen af direktiverne inden for de fastsatte frister. Europa-Parlamentet og Rådet noterer sig i den forbindelse, at Kommissionen agter at styrke samarbejdet med medlemsstaterne.

De tre institutioner minder om, at Kommissionen i henhold til EF-traktaten kan indlede en overtrædelsesprocedure i de tilfælde, hvor en medlemsstat ikke har overholdt fristen for gennemførelse. Europa-Parlamentet og Rådet noterer sig de forpligtelser, som Kommissionen har påtaget sig i den forbindelse (¹).

34. Kommissionen udarbejder årsberetninger om gennemførelsen af direktiverne i de forskellige medlemsstater ledsaget af oversigter over gennemførelsesgraden. Disse beretninger fremsendes til Europa-Parlamentet og Rådet og offentliggøres.

Rådet tilskynder medlemsstaterne til, både i egen og Fællesskabets interesse, at udarbejde og offentliggøre deres egne oversigter, der så vidt muligt viser overensstemmelsen mellem direktiverne og gennemførelsesforanstaltningerne. Rådet opfordrer de medlemsstater, der endnu ikke har gjort det, til snarest muligt at udpege en koordinator for gennemførelse.

Forenkling og begrænsning af lovgivningen

35. For at lette anvendelsen og øge læsbarheden af fællesskabslovgivningen er de tre institutioner enige om at iværksætte en ajourføring af lovgivningen og en begrænsning af dens omfang samt at gennemføre en kraftig forenkling af den eksisterende lovgivning. Med henblik herpå tager de udgangspunkt i Kommissionens flerårige program.

(¹) Meddelelse fra Kommissionen af 12. december 2002 om bedre kontrol med gennemførelsen af fællesskabsretten, KOM(2002) 725 endelig udg., s. 20-21.

Ajourføringen af lovgivningen og begrænsningen af dens omfang sker bl.a. ved at ophæve retsakter, som ikke længere anvendes, og ved kodifikation eller omarbejdning af de øvrige retsakter.

Forenklingen af lovgivningen tager sigte på at forbedre og tilpasse lovgivningen ved at ændre eller erstatte retsakter og bestemmelser, der er for omfattende og for komplicerede til, at de kan anvendes efter hensigten. Denne forenkling sker ved omarbejdning af eksisterende retsakter eller ved hjælp af nye forslag til retsakter, således at indholdet af fællesskabspolitikkerne bevares. Kommissionen udvælger de områder af den nuværende fællesskabsret, der kan forenkles, på grundlag af kriterier, der fastsættes efter høring af den lovgivende myndighed.

36. Inden for seks måneder efter denne aftales ikrafttræden bør Europa-Parlamentet og Rådet, der som lovgivende myndighed skal vedtage de foreslåede forenkledede retsakter endeligt, ændre deres arbejdsmetoder ved f.eks. at indføre ad hoc-strukturer, der specifikt tager sig af forenklingen af lovgivningen.

Gennemførelse og opfølgning af aftalen

37. Gennemførelsen af denne aftale følges af Den Tekniske Gruppe på Højt Plan vedrørende Interinstitutionelt Samarbejde.

38. De tre institutioner sørger for at stille de midler og ressourcer til rådighed for deres kompetente tjenestegrene, som er nødvendige for den korrekte gennemførelse af denne aftale.

Hecho en Estrasburgo, el dieciseis de diciembre de dos mil tres.

Udfærdiget i Strasbourg den sekstende december to tusind og tre.

Geschehen zu Straßburg am sechzehnten Dezember zweitausendunddrei.

Έγινε στις Στρασβούργο, στις δέκα έξι Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες τρία.

Done at Strasbourg on the sixteenth day of December in the year two thousand and three.

Fait à Strasbourg, le seize décembre deux mille trois.

Fatto a Strasburgo, addì sedici dicembre duemilatre.

Gedaan te Straatsburg, de zestiende december tweeduizenddrie.

Feito em Estrasburgo, em dezasseis de Dezembro de dois mil e três.

Tehty Strasbourgissa kuudentenatoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattakolme.

Som skedde i Strasbourg den sextonde december tjugohundratre.

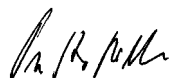
For Europa-Parlamentet

Formand

For Rådet

Formand

p.o.

For Kommissionen

Formand

